

เอกลักษณ์ลวดลายเครื่องประดับ กับวัฒนธรรมชายชาวมุสลิม

เครื่องประดับที่ใช้ในชีวิตประจำวันของชนชาวมุสลิมมีหลายประเภท ตามรูปแบบและการใช้งานอ ทั้งในชีวิตประจำวัน ในพิธีกรรม หรือในประเพณีต่างๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฐานะทางสังคมของผู้ประดับ เครื่องประดับบางประเภทอาจมีเอกลักษณ์ที่สะท้อนถึงอิทธิพลความเชื่อ ความศรัทธา และหลักศาสนาของชาวมุสลิม ที่ก่อให้เกิดรูปแบบลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์และความนิยมของผู้คนในท้องถิ่น เช่น เครื่องประดับประเภทแหวน ของชายชาวมุสลิมในแถบจังหวัดชายแดนใต้ที่นิยมลวดลายที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมมุสลิม เช่น

แหวนลายปืนใหญ่ เป็นเอกลักษณ์ลวดลายท้องถิ่นที่สะท้อนถึงประวัติศาสตร์ปืนใหญ่แห่งเมืองปัตตานีซึ่งมีอายุเก่าแก่กว่า 400 ปี ที่สันนิษฐานว่าหล่อขึ้นที่จังหวัดปัตตานี เป็นเสมือนตัวแทนแห่งความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรปัตตานีดารุสลามในอดีต และถือเป็นมรดกล้ำค่าคู่บ้านคู่เมืองของชาวปัตตานีมาแต่สมัยโบราณ จนเมื่อปืนใหญ่นี้ได้ถูกนำมาจากปัตตานีในรัชสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และโปรดเกล้าฯ ให้จารึกนามว่า "พญาตานี" เป็นหนึ่งในหมูปืนที่ใหญ่และยาวที่สุดในบรรดาปืนใหญ่ที่ตั้งอยู่หน้ากระทรวงกลาโหม (ในปัจจุบัน) โดยที่กระบอกปืนจารึกว่า "พญาตานี" ปืนใหญ่แห่งเมืองปัตตานีที่เป็นเหมือนภาพสะท้อนความรุ่งเรืองของเมืองปัตตานีในอดีตนี้เอง ช่างทำแหวนจึงได้นำลวดลายจากสัญลักษณ์ปืนใหญ่นี้ออกแบบเป็นสัญลักษณ์ไว้ที่แหวนสำหรับผู้ชายใช้สวมใส่เป็นเครื่องประดับ

แหวนลายปืนใหญ่ "พญาตานี"

แหวนลายดาวเดือน ลวดลายนี้เป็นเอกลักษณ์สำคัญของวัฒนธรรมมุสลิม เนื่องจากเป็นสัญลักษณ์เครื่องหมายของศาสนาอิสลาม ไม่ว่าจะเป็นมัสยิด ร้านอาหาร หรือสถานที่ต่างๆ ที่เป็นศาสนาสถาน หรือสถานที่สำคัญของศาสนาอิสลาม มักจะแทนด้วยสัญลักษณ์ดาวเดือนเสมอ และด้วยความสำคัญที่แสดงออกถึงเครื่องหมายของศาสนาอิสลาม โดยเฉพาะชนชาวมุสลิมในแถบ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ช่างทำแหวนจึงได้นำลวดลายจากสัญลักษณ์ดาวเดือนมาออกแบบผลิตแหวนที่ใช้สำหรับผู้ชายซึ่งนอกจากจะเป็นเครื่องประดับที่นิยมสวมใส่แล้ว ยังเป็นการแสดงออกซึ่งความศรัทธาแห่งศาสนาด้วย

แหวนลายดาวเดือน

แหวนลายกริช ลวดลายนี้เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ที่ถือว่ามีค่าสำคัญต่อวัฒนธรรมมุสลิม ด้วยกริชนั้นถือเป็นศาสตราวุธชนิดหนึ่งมีสองคม มีรูปทรงปลายเรียวแหลมเล็ก ใบกริชมีสองแบบ ทั้งแบบคดไปคดมาเรียกว่ากริชคด และแบบตรงหรือเรียกกริชใบปรีอ ซึ่งในอดีตชาวมลายูถือว่านักรบผู้ใดถือกริชหลายคดผู้นั้นนับเป็นนักรบผู้ยิ่งใหญ่ และมีอำนาจเหนือกองทัพ กริชจึงถูกจัดอยู่ในเครื่องราชกกุธภัณฑ์ของพระมหากษัตริย์ และเป็นอาวุธประจำชาติของอินโดนีเซีย และมาเลเซีย กริชยังเป็นเครื่องบ่งถึงความเป็นชายชาติตรี ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ และยศถาบรรดาศักดิ์ ผู้เป็นเจ้าของหรือวางตระกูลด้วย ด้วยความสำคัญที่กริชเป็นศาสตราวุธที่สำคัญของชายชาวมุสลิมนี้เอง ช่างทำแหวนจึงได้นำลวดลายจากสัญลักษณ์กริชมาผลิตแหวนไว้สำหรับผู้ชาย ผู้สวมใส่แหวนลายกริชจึงเสมือนเป็นการแสดงถึงซึ่งความเป็นผู้เข้มแข็งดังชายชาติตรีของชายชาวมุสลิมอีกด้วย

แหวนลายกริช